

FELSŐ-ZEMPLÉN

POLITIKAI ES TÁRSADALMI HETILAP.

MEGJELEN MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN.

SZERKESZTŐSÉG:

Hova a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő:
Kossuth Lajos-utca 34. szám

ELŐFIZETÉSI DÍJ: Egész évre 8 kor,
fél évre 4 kor, negyed évre 2 kor.

Egyes szám ára 20 fl.

Kéziratok nem adatnak vissza.
Börmentésen levelek nem fogadtatnak el.

Nyilt-ter soronkint 40 fl.

KIADÓHIVATAL:

Hova az előfizetések, hirdetői és nyilt-ter díjak küldendőik:
Landesman B. könyvnyomdája.

A reklám nálunk és egyebütt.

Sajátságos jelenség, hogy nálunk Magyarországon — ellentétben a külföld más államaival — milyen keveset törődik az iparos a nyomdafestékekkel és így közvetve a reklámmal.

Pedig aki véka alá rejtja az áruját és kellő avatottsággal nem közli a nagyközönséggel, mit készít és mit gyárt: az manapság, bármily szorgalmas, tehetséges iparos legyen is egyébként, éhen pusztulhat.

Minden iparos, a ki a közönség előtt áruját ismertté óhajtja tenni, körlevelet vagy árjegyzéket készített a nyomdásznál. Igen nagy gondot kell arra fordítani, hogy az ilyen célra szolgáló nyomtatvány csinos, olvasható legyen. Mennél több körlevelet vagy árjegyzéket nyomtatunk, annál jobban ismertté lesz műhelyünk és annak áruja. Ne menjünk harmadrendű és olcsó nyomdászhoz, mert ez csak a nyomtatvány rovására esik; ne sajnáljuk megadni a nyomdásznak a kért árat, mert csak jól fizetett, tisztességesen kiállított nyomtatvánnyal érhetjük el célunkat. Ha nem vagyunk jártasak a nyomtatvány megfogalmazásában, bizzuk azt a hozzá értő emberre vagy magára a nyomdászra.

Nézzük csak a külföldi államok iparosait, de különösen az amerikaiakat. Nekünk magyar iparosoknak fogalmunk sincsen arról, milyen rengeteg összeget költenek a nagy ipari államok iparosai reklámra,

nyomtatványokra és hirdetésekre. Csak figyelemmel kell kísérnünk a külföldi nagy napilapokat, a belletrisztikus és egyéb időszaki sajtót néhány hónapon keresztül és könnyen rájövünk, milyen eszközökkel dolgoznak egyebütt iparosok, kereskedők egyaránt. Vannak nagy cégek, a melyek bizonyos lapnak egy oldalát vagy egy oldalnak jobb-, bal-, felső- vagy alsó sarkát évről-évre bérebeveszik, úgy, hogy a közönség szinte megszokja, hogy azon a helyen csak annak az egy iparosnak vagy a kereskedőnek a reklámját látja és olvassa. De ennek meg is van az a haszna, hogy annak az iparosnak az áruja azért kelendő, mert kitartóan és állandóan a közönség szeme előtt van és bármennyire költ is az iparos vagy kereskedő ilyen reklámra és nyomtatványokra, tisztesen visszatérül a nyomdafestékre szánt összeg az üzlet bevételében.

Hogy fogalmuk legyen róla, milyen mértékben veszik igénybe Amerikában a reklámot, legyen szabad felemlítenem, hogy például magában Amerikában évenként reklám-célokra sokkal többet áldoznak, mint amennyit a német-birodalom, Franciaország, Olaszország és Ausztria-Magyarország a hadseregére költene. A polgárháború előtt csodaszámba ment, hogy a Fairbanks-féle gyár például háromezer dollárt költ hirdetésekre, holott ma ugyanez a gyár évenként hatszázötvenezer dollárt áldoz reklámra.

Vagy mit szólunk mi magyar iparosok ahhoz, hogy a nagy newyorki áruházak éven-

kint négy millió dollárnál többet adnak ki hirdetésekre? Egy csikágói áruház, a Scars, Roebuck & Co. cég például ezerkétszáz oldalas katalógusokat küldözget szét; egy-egy ilyen árjegyzék két kilót nyom és csupán az árjegyzékek postaköltségére ez a cég hatszáznegyvenezer dollárt fizet a postának.

És nálunk? ha bár az utóbbi időben a viszonyok egy kissé javultak, nagyjában mégis úgy áll a dolog, hogy azok a cégek, a melyek a reklámmal élnek (tisztelet a nagyon kevés kivételnek), silány, olcsó, értelmetlen plakátokkal és reklámokkal árasztják el a hirdető-oszlopokat, nyilvános helyeket, pályaudvarokat. Nálunk az az elv, hogy a reklám lehetőleg kevésbe kerüljön, de annál több hasznot hozzon. Hát lehetséges ez? Aki aratni akar, annak vetni is kell; a ki emelni akarja üzleti hasznát, jövedelmét, annak áldoznia is kell.

Nálunk azt hiszik az iparosok, hogy ha egy-kétezer reklámplakátot, vagy három-négyszeri vasárnapi hirdetést megeresztenek: ez már fellendíti vállalatukat. Nagy tévedés. Aki sokat nem áldozhat reklámra és nem hirdethet állandóan, rendszeresen, el se kezdje a reklámozást, mert ez kárba vesztett fáradság. A közönség szemébe az a célra vezető, hatásos reklám, hogy ha kezébe veszi napi vagy szaklapját, ott találja a megszokott reklámját bizonyos cégeknek egyugyanazon helyen. A folytonos, állandó

TÁRCZA.

Dicsőség boldogság nélkül.

Abban a kis városban, ahol Gáthy Ágnes nevelkedett, mind ösmerték egymást az emberek. Kevés dolguk volt, még kevesebb szórakozásuk, így hát abban lették legnagyobb örömeiket, hogy egymás dolgai iránt érdeklődtek, pletykáltak, intrikákat szöttek, szerelmeseket összehozták, hitvestársakat szétválasztották és jobb ügyre méltó buzgósággal munkálkodtak azon, hogy valami valahogy titokban ne maradjon, rendszerint olyasmi, amihez senkinek sem volt köze, csak éppen annak, akit érdekel.

Az öreg Gáthy Sándornak négy leánya volt. Ők nem is laktak tulajdonképpen a városban, hanem künn azon a kis birtokon, ami az ősök nagy birtokából maradt. Az öreg Gáthy megörizte ezt a darab földet, napestig dolgozott, talán szerzett is volna hozzá, ha nincs olyan nagy családja. De ez nem okozott neki gondot, bálványozta a feleségét, nagyon szerette gyermekeit s neki minden öröme igazán csak abban telt, hogy ezekhez a körülményekhez képest jólétet és biztos jövőt szerezzen. A biztos jövőt pedig nem abban találta, hogy leányait minél előbb férjhez adja, hanem abban, ha ő behunyá a szemét az özvegye meg az árvái, ha takarékoskodnak, holtuk napjáig megélhessenek azon a bizonyos földön.

A Gáthy leányok szépek és kedvesek voltak.

A városi meg a megyei fiatalság legyeskedett is körülöttük, de hát ezek a fiatal urak, amikor azután házasságra kellett gondolni, nemcsak az ideáljuk szemébe kacsingattak, hanem sandán belepislantottak a telekkönyvbe is.

Mindig négy darabra osztották a Gáthy birtokot és a számadást úgy végezték: ami egy családnak elég, az négy családnak kevés. Gáthy Ágnes, aki nem volt ugyan a legidősebb leány, jól látta ezt és maga sem tudta miért, nem birt ugyan cselekedni, mint a nővérei, akik bizony szívesen láttak minden valamire való udvarlót. Ám azért Ágnesben is megmozdult a szív, de ő úgy hitte, hogy ha már a fiatal urak olyan okosak, hogy számolgatnak, lesz neki is annyi esze. Hát így esett. A megyebálon sokat táncolt Seregi Pistával, az öreg tönkrement Seregi Gáspár jogász fiával. Az öreg Seregi iktató lett a megyénél, amikor egy szép napon, pergő dobszóval kihúzták lába alól az ősi földet. A Pista fia csinos gyerek volt. Az öreg csak azért járatta az egyetemre is, hogy majd ha a gyerek végez, ur legyen a vármegyében, úgy mint az apja volt valamikor. Seregi Pista beleszeretett Ágnesbe, husz esztendő szívének rajongó, ideális érzésével. Ágnes, akinek tetszett a tui, úgy gondolkodott, hogy ebből a gyerekből lesz valami, különösen akkor, ha elvonják a tivornyázó kompániától, ha rászorítják a tanulásra, ha serkentik az ambícióját és jól bíznak vele, úgy mint egykor szegény édesanyja. És azután, ha majd arra való lesz a fiu, hogy házasodjék, akkor nem fogja elhagyni azt a leányt,

akinek szerelme, szeretete az ifjúsága legszebb éveit aranyozta be.

Seregi Pistának második otthona lett a Gáthy ház, s a nagy intelligenciájú Ágnes meg a tanulásban is segített neki. Az idők folyamán azután nagyon megszerették egymást. A kis városban pedig az összes asszonyok és leányok megállapodtak abban, hogy hát elvégeztetett, az Ágnesből Seregi Istvánné lesz. Élénken figyelték, hogy a Pista gyerek, hogy tanul, hogy vizsgázik, hiszen kéri a kezét egyszer-másszor. Az öreg Seregi ravaszul hallgatott. Látta ő azt, hogy a gyerek jó kézben van, esztendőik mulnak, amíg valamire való álláshoz juthat. Gondolta, de nem mondta az öreg Seregi, hogy a dolog végével pedig esztendők alatt ráértünk vesződni. Az esztendők pedig szépen lassan eltelnek. Nem történt semmi nevezetes. Férjhez ment a legidősebb Gáthy leány, férjhez ment a legfiatalabb is.

— Bizony jó volna már az Ágnesnek is fejkötő alá kerülni. Mondogatták olyankor Gáthyéknak.

Az öregek pedig hallgattak. Ágnes pedig mosolygott, bár lelke mélyén gyűlölte ezt a pletykázó intrikáló, mindig a mások dolgával foglalkozó hadat. Az esztendők mondom elmúltak, s Seregi Pistából megyei aljegyző lett és akkor minek csürjem csavarjam ezt a históriát, addig fondorkodott ravaszul az öreg Seregi az iktató könyvek közt, amíglen a fia el nem jegyezte magát egy szomszéd megyebeli gazdag kereskedő nem épen szép, de nagy hozományú leányával.

reklám annyira bevésődik az emlékébe, hogy adandó alkalommal ahhoz a céghez megy, a mely fáradhatatlan a reklamáiban, az ügyes hirdetések változatos közéletében.

Minden iparostársamnak, a ki reklám eszközeivel élni akar, azt ajánlom tehát állandóan, kitartóan vegye igénybe ezt a hasznos probagálását műhelyének. Akár plakátok akár nyomtatványok, akár hirdetések útján akarja a közönséggel megismertetni áruját, íppárcikkait: csak úgy hozza az meg gyümölcsét, ha évenként nagyobb összeget vesz fel költségvetésébe erre a célra és ha szakadatlanul a közönség figyelmét magára irányítja. Mert föltétlenül csak akkor számíthat jó eredményre, ha kitartóan reklámoz és évről-évre többet áldoz erre a célra. Sokan csakis a rendszeres és okos reklámnak köszönhetik szerzett millióikat. *Gelléri Mihály.*

A nagymihályi artézi kút kérdéséhez.

Budapest, 1909. nov. 11.

A „Felső-Zemplén” minapi számából vettük a hírt, miszerint Nagymihály megszabadul a csúf fatoronytól és az artézi kút fúrására ajándékozott összeg romjaiból a város új kútát furat. A tudósítás rövid, nem ad számot részletesen a városi tanács újabb terveiről, de némileg sejtethetjük, hogy mi készül: a régi tornyot lebontják, a megfúrt kút, mert nem adott vizet, elfödik, talán betömik és valahol másutt, a városnak alkalmasabb helyen egy jobb eredményekkel kecsegtető kút fúrásába kezdenek.

Ha tényleg ez a terv, úgy legyen szabad a városnak eme fontos ügyéhez, mint érdeklődő, hozzászólanom.

Nem akarok a t. városi tanács intézkedéseibe avatkozni, nem kívánom terveit bolygatni, futólagos ismertetéssel csupán a kérdésnek geológiai oldalával fogok foglalkozni, azzal a résszel, amelyben a város annak idején a Földtani Intézet szakvéleményét kérte és meg is kapta*). A szakvélemény eredményét, mert az Évi Jelentés nem közli, sajnos nem ismerem; Papp Károly geológus úrral, ki jelenleg nem tartózkodik a fővárosban, abban a dologban nem beszélhettem, de mivel birtokomban vannak az első kútfúrás geológiai eredményei, ismerem szülőföldemnek vízrajzi viszonyait és azóta az egyetemi szakkörök megkérdezésével foglalkoztam az ügy elméleti részével: most, midőn a kérdés aktuális lett, megteszem észrevételeimet a gyakorlati siker érdekében.

A régi kút fúrásánál a munkások gondatlansága miatt a fúrás anyagának rendszeresen földrétegről-földrétegre gyűjtött része, a geológiai adatok

*) A magy. kir. Földtani Intézet Évi Jelentésében (1906) véleményezte dr. Papp Károly geológus.

Gáthy Ágnes az első pillanatban azt hitte, megszakadt a szíve. De büszkesége győzött mindenben. Ritka energia lakozott ebben a leányban. Mindent el tudott tűrni, csak azt az egyet nem, hogy a városkában szánakoznak rajta, gunyos pillantásokkal méregetik, kárörvendő vigyorgással néznek a szemébe és bántják a szüleit is. Elhatározta, hogy menekül erről a helyről. A kis hozományát elkérte a szüleitől, és kikerete a beleegyezésüket is, azután felment a fővárosba tanulni a színiakadémiára.

— Hát színésznő lesz Gáthy Ágnesből? No majd meglátjuk, mire viszi, megvizsgálódik-e? Mondogatták a kisvárosban és édeskes mosolylyal, rosszul rejtegetett gunyval bucszkodtak a büszke szomorú leánytól, aki az élet egy új ösmeretlen útjára téved, hogy valahol még egy kis boldogságot keressen még magának.

Gáthy Ágnesben pedig, aki lemondott már a szerelmi boldogságról, a büszkeség lángja lobogott: megmutatni, hogy ér magában is valamit és megaláznia a rajta szánakozókat.

Csak rövid, harmadfél estendő telt el, Gáthy Ágnes már ünnepelték. A büszke leány fürdött a dicsőségben, a hódotatban s magában azt mondogatta, hogy szinte jobb is, hogy nem ment

pontosságának rovására, sajnos, elkallódott. Tüzetesen nem ismerhetjük a város altalaját alkotó földrétegeket. Amire támaszkodhatom az csak az az írott feljegyzés, amit az akkori munkálatok vezető-jétől vehettem át. E jegyzék szerint az átfúrt földrétegek egymásutánja nagyjából a következő:

1. 0—20 m.**: lösz; kavics, vékony, egyenlőtlenül települt agyagrétegekkel.
2. 20—25 m.: apró kavics.
3. 25—49 „: agyagos és homokos kavics.

Víz!

4. 49—58 m.: durva kavics kevés agyaggal.
5. 58—83 „: kékes szürke agyag (25 m. vastag!). Ebben 68 m.-nél 0.80 m. vastagságú vizet tartalmazó homokréteg lignit (kőszén fele) szilánkokkal; 83.65 m.-nél kagylóhéj töredékek.
6. 83—84 m.: kavics. **Víz!**

Amint ezen összeállításból kivehetjük, városunk altalaját az eddig feltört 84 m. mélységig mindenütt laza és puha kőzetek alkotják, sőt minden valószínűséggel állíthatjuk, hogy még nagyobb mélységben is hasonló viszonyokat találunk. Kavicsban, homokban és agyagban haladt a fúró mindvégig és így igazán érthetetlen, hogy miként törhetett bele a vállalkozó fúrója 84 m.-nél csakolyan kavicsban, mint amilyen már előzőleg könnyedén áthatott. Az a kifogás, hogy a Győrkegy (vulgo: Hradek) kemény kőzetére a rölitra akadhat volna rá, geológiai okoknál fogva alaptalan, mert e kőzet nem terjed városunk alá. Hanyagság, avatatlan kezelés, vagy tán éppen rosszakarat játszott közbe a fúró beletörésénél. Semmi egyéb.

Ami a kútnak vizet adó képességét illeti, arra nézve az alábbi tapasztalataink vannak.

Vizet, a felső, itt számításba nem jöhető tisztátalan talajvizektől eltekintve, három izben kaptak. Még pedig 38, 68 és 48 m. mélységben. E víz, a szemtanúk állításai szerint, eleinte a felszínre folyt, majd elapadt és 4 m.-nyire az utca szintje alatt állapodott meg huzamosabb, vagy talán igen hosszú időre.

Vizünk tehát van, de ez sajnos, nem felszökő víz. Eredetét, tisztaságát és jóságát tekintve azonban teljesen megegyező a várva várt igazi artézi vízzel, csak nehezebben hozzáférhető. Szivattyús kúttal ezen is segíthetünk, úgy amint azt nem messze tőlünk Lazony községben, avagy hazánk számos pontján teszik.

A víz eredetének kutatását, mivel az tisztán elméleti kérdés, mellőzöm. Itt mindössze csak a célnak megfelelő már mintegy megállapított viszonyokat említem meg. Ugyanis Nagymihály környékén, azaz a Laborc völgye alatt, az eddig feltárt mélységig két nagy víztartó medence van. A felső az 5. számú u. n. pannoniai agyag (lignit és kagylóhéjakat tartalmazó) felett, az alsó az agyag alatt. A felső víztartó vizét közvetlenül a Laborc völgyéből és a völgyet szegélyező agyagos domboldalokról (Pazdics, Sztára) kapja, az alsóba már

**) A művezető jegyzékében, mivel őt csak később alkalmazták a kútfúrásnál, e mélységig semmi adat. Az itt közölteteket az „Aranybika” kútfúrásának és a környékbeli tanulmányaimnak megfigyeléseiből vettem.

férjhez, mert ime így sokkal boldogabb. A harmadik év végén hazament. Persze hogy nagyot fordult a kisvárosi világ. A gunyolódók, a szána-közök, a gögös fejbiceenészel szőzönők a kegyesen leereszkedők most mind szerencsésnek érezték magukat, ha közelébe férközhettek, mindenki szeretetéről biztosította és dédelgették és babosgatták.

Gáthy Ágnes mindenből csak egyet látott, a hódotatot. Ez kellett neki, ezt akarta.

Hogy aztán este fáradtan leült a Gáthy kastély csöndes verendáján a csillagos égboltra tekintve, úgy elgondolkozott életének sorsán. Ugy érezte ebben a csöndes pillanatban, hogy nem boldog mégsem. A dicsőség ragyogó, káprázatos, mámorító valami, de nem minden melegség nélkül való.

Mi hiányzik hát neki? A parkban lépések hallatszottak, a legidősebb Gáthy leány aki már évek óta férjnél volt játszadozott ott a gyermekeivel. A büszke Gáthy Ágnes elnézte a játékot, aztán egyszerű keresves zokogással borult oda az ablakpárkányra és sokáig sirt a sötét éjszakában.

Nemeskéri (Kiss) József.

a távolabbi hegyekről jut a víz. A felső víztartó magasabb vízrétegeiből táplálkoznak ásott kútjaink s mivel ezek vize közvetlenül a föld felszínénél van, ott, hova a szennyvíz még tisztátalanul jut, vizük idővel megromlik; már a felső víztartó mélyebb szintjeiben (40—60 m.) lévő víz tisztább, mert a leszivárgásnál megtisztult az utjába eső kavics és homokrétegeken. E tiszta vizet azonban csak fűrt kúttal közelíthetjük meg. Nálunk mintegy 50—60 m. hosszú, a legfelső vadvizeket (városi szennyvíz, a Laborc áradásának zavaros vize, stb.) jól elszigetelő csővel. De ez a víz nem lesz igazi artézi víz. Nem fog felszökni, mert környékünknek ebben a tekintetben igazán kedvezőtlen földtani viszonyai*** nem engedik. Okainak kifürkészésébe nem bocsátkozom.

A felszökő víz reményét az alsó, a pannoniai agyag alatti vízgyűjtő megkeresése sem valószínűsíti meg. Legalább az eddigi furás eredménye ezt látszik bizonyítani. 84 m.-es fúrással már elértük legfelső szintjét és vize mégis 4 m.-rel maradt az utca alatt. Igazi artézi vizet itt sem kaptunk. A geológiai viszonyok itt is kedvezőtlenek. Talán ha valamivel mélyebbre furatnánk, reményünk teljesedne, de ez, s ezt különösen kell hangsúlyoznunk, kétséges. A mai még rendelkezésre álló pénzkészlet mellett — szinte lehetetlen.

Az új kut (vagy kutak) fúrásánál e tapasztalati eredmények megfontolásával, felhasználásával kell eljárni.

Lefuratunk a mai ásott kutak szintje alá 50—60 m.-nyire, ahonnan már a leszivárgott talajvíz is tisztán kerülhet fel. *Ebben az esetben olcsón jutunk jó és állandóan jónak maradó ivóvízhez.* Avagy kísérjék meg a mélyebbre való fúrást, ott a hol megkezdték, abban a vermes reményben, hogy felszálló vizet kapjanak, de ebben az esetben sokkal mélyebbre kell hatolni a már elért 84 m.-nél. Át kell fúrni a pannonia agyag alatt lévő bizonytalan vastagságú rétegeket, hogy leérjük az alsó víztartó medence kétséges mélységű fenekére. Ez kockázat. Jelenleg pénzfecsérelés. Az előbbi eset biztosabb, bár tán kényelmetlenebb, ez utóbbi bizonytalan, de ha „beüt” áldásthozó. A mai anyagi fedezet mellett azonban inkább az előbbit válasszuk. Több jó ivóvizet adó kerek kut, mint egy, csakolyan vízű, drága, igazi artézi kút!

S még valamit. De ez már kérelem.

Ha megkezdik az új kút, vagy kutak fúrását, a gyakorlati cél mellett szenteljen a t. városi tanács kevés figyelmet a tudományos ügy iránt is. Utasítsa, kérje a munkálatok vezetőit vagy felügyelőit a fúrás anyagának gondos gyűjtésére. Minden kőzetteléből egy-egy marék föld, a mélység pontos megjelölésével. Csekélység az egész és a szakköröknek mégis oly értékes.

Dr. Strömpl Gábor.

***) Hogy Nagymihály 115 m.-nyire s nem 100 m. alatt fekszik a tenger színe felett, az artézi víz felszökésére abszolút nincs befolyással. Sulyovszky István vízrajz-kormányzóznak a F. Z. egykori számában említett érvelés tevedésen alapszik.

VEGYES HIREK.

— **Lapunk felelős szerkesztője** Dr. Kállai József ügyvéd ma Budapestre utazik és egy hédig távol marad. A lap szerkesztéséért ezen idő alatt kiadói hivatalkunk vállalja a felelőséget.

— **Kinevezés.** A király Irányi Géza a kassai kir. ítélő táblához beosztott kir. járásbíró az eperjesi kir. Törvényszékhez bíróvá nevezte ki.

— **Uj gazdasági tudósítók.** A földmivélsügyi miniszter Walkovszky Béla nagymihályi, Csudáky Miklós falkusi, Bednarik Ferencz nagy-csebbi, Puha Demeter nátafalvai, Huceg Pál sámogyi, Kronovics Mór betlenpusztai, Kovács Mihály abarai, Schmidt Géza deregnyői lakosokat a nagymihályi járás területére a gazdasági tudósítói tiszttel megbízta.

— **Dr. Balogh György köszönete.** Az új koronaügyi helyettes kineveztetése alkalmából igea sokan üdvözölték közönségünk köréből. Dr. Balogh egyenként szívélyesen megköszönte a jó kívánatokat és hangoztatta, hogy felette jól esik neki az üdvözlés azon helyről, a hol működését megkezdte. A koronaügyi helyettes már el is foglalta állását a Curianál.

— **Erzsébet ünnepély.** A nagymihályi polgári fiu- és leányiskola f. hó 20-án délelőtt 10 órakor, boldogult Erzsébet királynőnk emlékére házi ünnepélyt rendez. A műsor a következő: 1. *Hymnus.* Eneklé az ifjúság. 2. *Erzsébet királyasszony.* Szabolcska Mihálytól. Szavalja *Szoleczky Mária* polgári isk. növendék. 3. *Ünnepi beszéd.* Tartja *Dévényi Jenő* tanár. 4. *A nyolcadik tör.* Ábrányi Emiltől. Szavalja *Weitzen Zsigmond* polg. isk. növendék. 5. *Az utolsó pillanatok.* Részlet gróf *Sztáray Irma* „Erzsébet királyasszony” című művéből. Felolvassa *Kecskeméthy Józsa* polg. isk. növendék. 6. *Fohász.* Irta *Móra István.* Szavalja *Gergyessy Imre* növendék. 7. *Záróbeszéd.* Tartja *Deák István* igazgató. 8. *Gyászdal.* Eneklé a polg. iskola vegyeskara. — A szülők a növendékek által hívattak meg. Vendégeket szívesen lát a polgári iskolák tanári testülete. Belépő díj nincs, az esetleges szíves adományok az ifjúsági könyvtár gyarapítására fordíthatnak.

— **Házvétel.** A nagymihályi kereskedelmi és hitelbank részvénytársaság 60.000 korona vételárért megvette a Kossuth Lajos utcai *Gottlieb*-féle házat. Az intézet a jövő év tavaszán lebontatja az épületet, a melynek helyére egy modern palotát emel, a mely a városnak egyik látványossága lesz.

— **Szerencsétlenül járt szolgabíró.** *Hérics Márton*, a homonnai járás szolgabírája e hó 11-én kiküldetésbe ment a járásba, utközben a lovak nem akarván előre menni, a szolgabíró meghagyta kocsisának, hogy a lovakat kantárnál fogva vezesse, ő maga pedig kezébe vette a gyeplőt és ostort s hajtani kezdte a lovakat. Ostorforgatás közben oly szerencsétlenül vágott saját jobb szemébe, hogy azt helyéből teljesen kiütötte.

— **A posta, távirda és távbeszélő hivatal** megvizsgálására e héten *Tamás László* igazgató-helyettes és *Mayer Sándor* számvizsgáló városunkba érkeztek és három napig időztek itt. Az igazgató-helyettes meggyőződött a nagy forgalomról és kilátásba helyezte még egy tisztviselőnek kiküldetését, a ki a távbeszélő szolgálatot fogja kizárólag ellátni.

— **Eljegyzés.** *Volanek Géza* kassai építész f. hó 13-án eljegyezte *Lászlófi Nusi* kisasszonyt Nagymihályon.

Adler Jenő beregszászi lakos f. hó 14-én jegyet váltott *Klein Elza* kisasszonnal Nagymihályon.

Andreánszky Ödön m. kir. pénzügyőri szemlész eljegyezte *Vágó Jolánka* kisasszonyt Tiszakarácson.

Vajda József, a Vajda és Eisenstädter sátoraljai helyi könyvnyomda és könyvkereskedés társtulajdonosa eljegyezte *Guttman Herminkét*, *Guttman Ármin*, máv. ellenőr, sátoraljai helyi helyettes állomásfőnök hűgát.

— **Adomány a rabegyző egyesületnek.** *Z. Moskovitz Geyza* *Meczner Gyula* főispánhoz, mint a rabegyző egyesület elnökéhez 20 korona adományt juttatott a rabegyző egyesület részére; ezen adományért ezuton is köszönetét nyilváníti az egyesület elnöksége.

— **Az abaral és málczal kör egyesítése.** Lapunk mult számában említettük, hogy Zemplén vármegye törvényhatósági bizottsága e hó 16-iki közgyűlésén tárgyalni fogja az abaral és málczal körjegyzőség egyesítésére nézve beadott indítványt. A közgyűlés *Dr. Szirmay István* tiszti főgyűlés javaslatára a beadott indítványt mellőzte és így továbbra is Abarán és Málczán körjegyzői székhely lesz.

— **Köszönetnyilvánítás.** A nagymihályi izr. jótékony nőegylet javára f. hó 14-én a *Landesman* illetve *Brügler* esküvőkönn *Leblang Rózsika* urleány 37 koronát és *Reichard* Ilonka urleány 18 koronát, összesen 55 koronát gyűjtöttek. Fogadják úgy a nemesszivű adakozók, mint a buzgó gyűjtők a nőegylet hálás köszönetét.

— **Szerencsétlenül járt orvos.** *Dr. Klein Zsigmond* mezőlaborczi járásorvost sajnálatos baleset érte. Egyik közeli faluba hívták egy beteghez és hogy hamarabb érheszen oda, a vasuti állomáson hajtányra ült és azzal az alkalmatossággal igyekezett mielőbb betegéhez jutni. A sinek keresztelkedésénél a hajtány rossz vágányra tévedt, úgy hogy a bennilőknek ki kellett ugraniuk a járműből. *Dr. Klein* oly szerencsétlenül ugrott,

hogy végig esett a földön és jobb lábát ketté törte.

— **Az ifjúsági egyesület ismeretterjesztő előadása.** A helybeli polgári iskola és állami iskola tantestületei *Oppitz Sándor* esp. plébános elnöke alatt f. hó 16-án tartott közös értekezletükön elhatározták, hogy az állami iskola tantestületének vezetésé alatt álló ifjúsági egyesület kebelében — hasonlóan a multakhoz — ismeretterjesztő előadásokat tartanak, melyekre városunk nemes és minden szépért lelkesedni tudó közönségét ezuttal is meghívják. Az előadások lelke most is *Oppitz Sándor* plébános, kihez társnak *Mathiász József* és *Deák István* igazgatók, *Dévényi Jenő* és *Laszka Gyula* tanárok, *Grünhut József*, *Jakab András*, *Kneiszl Emil* és *Singer Mátyás* állami tanítók szegődtek. Az előadások 8—10 este tervezetnek s ezek december, január és február hónapokban az „Aranybika” vendéglő dísztermében fognak megtartatni. Az összes előadásokra a helyek — 5 koronában — előjegyezhetők *László E. Flóris* áll. isk. igazgatónál, ki az állami iskolában bármikor található. Az első előadás december hó elején tartatik, előadói: *Oppitz Sándor* plébános, ki „Szicília” szigetét mutatja be vetített képek kíséretében és *Deák István* igazgató, ki a történelmi kutforrásokról értekezik.

— **A posta- és távirda hivatal előzékenyisége.** A kassai m. kir. posta- és távirda igazgatóság az elmúlt vasárnapon, tekintettel a Nagymihályban tartott több esküvőre, a távirdai szolgálat tartását esti 9 óráig rendelte el.

— **Az ungvári—nagykaposi—vajáni h. é. vasut** építése szépen halad. A földmunkálatok Minajig készen vannak. A magyar-belga társaság mérnöke Nagykapostól Vajánig kitézte a változatokat, hogy a nagyobb bevágások készítését megkezdhesék. A vonal befejezését a jövő évi augusztus 26-ára tervezik. Kilátásba helyezték, hogy a vasutat Vajántól Bánóciig kiépítik; így meglesz a kapcsolat a sátoraljai helyi—mezőlaborczi vonallal. Az ungvári—nagykaposi—vajáni vasut r. t. cég megalakult Budapesten 2.201.000 K alaptőkével. Az igazgató-szék tagjaivá választották gróf *Sztáray Gábort*, *Lőrinc Jenőt*, *Olgyay Kálmánt*, gróf *Lónyay Gábort*, *Bernáth Zoltánt*, *Kusnyir Gyulát*, *Kiss Ödönt*, dr. *Barabás Elemért*, *Hajnal Simont*, dr. *Flederns Kornélt*, *gelsei Guttman Izidort*, *Wolf Kálmánt*, *Kovács Antalt*, *Nemes Marcellt* és *Simon Józsefet*, a felügyelő bizottság tagjaivá pedig *Spitzer Gyulát*, *Erdély Mihályt*, *Soltész Imrét* és dr. *Fejér Zsigmondot*.

— **Színészet.** *Palásthy Sándor* színigazgató november hó 20-án nyitja meg Sátoraljai helyben a színi saiont. Hatvan előadást tart ott a társulat és ezek befejezése után Beregszászra mennek. Hozzánk *Palásthyék* április havában fognak érkezni.

— **Köszönetnyilvánítás.** A bánóci ref. egyház előjárósága kedves kötelességének tartja a folyó hó 7-ikén lefolyt templom és iskolaszenteselési ünnepélye alkalmából az ünnepélyen jelenvolt egész közönségnek s ezek között *Bajusz Andor* és *Fejér Elemér* járási főszolgabíró uraknak az ünnepély alkalmával közreműködésükkel fenntartott jó rendért, továbbá *Kazinczy Arthur* és neje *Almássy Viola*, *Patay Sámuel* és neje *Kazinczy Ottilla* urhölgyeknek, a *Reviczky, Lehoczky, Gulácsy, Kolonay, Simcsik, Juriss* stb. családoknak a jól sikerült és lélekemelő ünnepélyen való megjelenésükért és az egyház örömeiben való szíves részvételükért, ugyszintén az ünnepély alkalmával lsten dicsőségére begyűlt 423 kor. 52 fill. kegyes adományért hálás köszönetét nyilvánítni.

Hálás köszönetét nyilváníti az ünnepélyen szereplő összes lelkész és tanító uraknak.

Hálás köszönetét nyilváníti továbbá Gróf *Andrássy Dénes* úr Óméltóságának, a fenkölt gondolkodásu s felekezeti korlátokon felülemelkedett főúrnak az iskolaépítésre adott 1000 (egyezer) korona adományáért.

Kazinczy Arthur főgondnok úrnak, egyházunk iránti jó cselekedetekben nyilvánuló szeretetéről s az építkezésekre elvállalt 4200 (négyezerkötőszáz) kor. pénzbeli adományáért.

Kolonay Tamás bánóci lakos ref. egyháztag körjegyző úrnak; aki eleitől végig hű segítő-társa volt a lelkésznek az építkezés és kivetés nagy munkájának végrehajtásában.

Végül az egyház közönségének az ünnepélyen jelenvolt közel 100 (száz) főnyi vendégsereg szíves

látásáért és a derék úrasszonyoknak, *Hutka Józsefnének* s testvéreinek *Buzay Gusztávnének* s kedves leányaiknak, s *Fábray Ilona* kisasszonyoknak, akik a reggelig tartó táncmulatsággal egybekötött ünnepségen mindvégig fáradhatlanul és közmegelegedésre szolgálták ki a vendégsereget.

A bánóci ref. egyház előjárósága.

— **A hattuszappan** (Schicht szilárd káliszappana) egyedüli hibája az, hogy túlságosan jó és túlságosan kiadós. Senki sem akarja elhinni, hogy a hattuszappannal való egyszeri átvonás, más szappannal való 3—4 szeri átvonást pótolja. Ha a szappannal takarékoskodni akarunk, nem szabad azt vízben hagyni. Minthogy a hattuszappannak hidegvízben is teljes hatása s eszerint a hideg vízben is könnyen oldódik, használatánál kettős elővigyázatosság ajánlatos. Észszerű használatnál azonban, a hattuszappan mindenestre nemcsak a legjobb, hanem a legolcsóbb szappannak is bizonyul.

Felelős szerkesztő: **Dr. KÁLLAI JÓZSEF.**

Hirdetések.

Iroda megnyitása.

Dr. SPIEGEL ÖDÖN ügyvéd
 ≡ irodáját ≡
 Nagymihályon megnyitotta.

Mesés olcsó árak!
 Ritka bevásárlási alkalom!!!

Guttman Márkus
 rőfös- és divatáru-üzletében mindennemű
 — rőfös- és divatárak mélyen a —
gyári áron alul
 árusíttatnak.

Minden vevőnek saját érdekében áll, hogy dűsan felszerelt raktáramat megtekintse. —
 Itt az alkalom! Itt az alkalom!

Törlesztéses • • • • • kölcsönök

a legelőnyösebb feltételek, legolcsóbb kamatláb mellett földbirtokra, telkekre, házakra stb. 15—50 évi időtartamra nyújt előkelő földhitelintézet.

Bővebb felvilágosítással szolgál
Rosenberg Nándor Nagymihály.

Leinerovits Simon

női ruha készítő műterme
 NAGYMIHÁLY, Kossuth Lajos-utca 31. sz.

Van szerencsém a n. é. hölgyközönséget tisztelettel értesíteni, hogy Nagymihályon, Kossuth Lajos-utca 31. szám alatt, az ujjonnan épült Rosenberg-féle házban, egy

női ruha készítő műhelyt nyitottam, ahol a legújabb divatu angol és francia divatlapok szerint a legegészségsőbb toilették kiváló szakismerettel és pontossággal készíttetnek.

Gyors és pontos kiszolgálást biztosítva, kegyes pártfogásért esd

teljes tisztelettel
Leinerovits Simon
 női ruha készítő.

KARDOS LAJOS

KOCSIGYÁRTÓ ÉS KÁRPITOS
Nagy Mihály., Andrassy Dènes-utca.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására adni, hogy volt

kocsigyártó- és kárpitos- műhelyemet

Szolánka János úrtól átvettem és azt a szolgabírói hivatalall szemben a mai kor igényeinek megfelelően rendeztem be.

Több évi működésem hazánk fővárosában szakmámban való teljes jártasságot eredményezett, miért is azon kellemes helyzetben vagyok, hogy e szakba vágó munkákat a legjobb és legizlésebb kivitelben készíthetek.

Elvállalok mindennemű **kocsi** és **butor** javításokat, ugyszintén **uj kocsi** készítését is pontos és szolid kivitelben.

Főtörökvésem leendő, hogy nagyrabecsült megrendelőim pártfogását jó és pontos munkával minden tekintetben kiérdemljem.

Kérve a nagyérdemű közönség szives támogatását, vagyok kiváló tisztelettel

KARDOS LAJOS

kocsigyártó és kárpitos.

3

A Nagymihályi Gazdasági Bank

Részvénytársaság

az életbiztosítással kapcsolatos betétüzletet üzletágai közé bevezette és e célból egy előkelő életbiztosító társasággal lépett összeköttetésbe.

Az üzletág lényege a következő: A belépni szándékozó kötelezi magát 1 koronás heti részletek fizetésére. A befizetéseket nem kell feltétlenül hetenként eszközölni, előre esetleg több részlet is befizethető. Ezzel kapcsolatban minimális pótdíj ellenében egyszerűsített életét is biztosítja. **15 év elteltével**, amikor is az 1 koronás heti befizetés kamataival együtt 1000 koronára nő fel, ezt a teljes összeget, vagyis **1000 koronát kézhez kapja**. A mennyiben azonban **már az első részlet befizetése után elhaláloznék**, az egész 1000 korona haladéktalanul esedékessé válik. Ha azonban a díjak befizetését 15 év előtt beszüntetné, **ugy betétjét kamatos kamataival együtt bármikor kézhez kaphatja**.

Beléphetnek 20—60 évig terjedő életkorban lévők.

Egy-egy ügyfél több 1000—1000 koronás télelt is jegyezhet.

Amidőn a nagy közönség figyelmét az észszerű takarékoság eme legújabb módjára tisztelettel felhívjuk, még csak azt jegyezzük meg, hogy az ország más helyein létesített hasonló rendszer a legmelegebb fogadtatásban részesült és ma már milliókra megy az az összeg, melyet az országban ilyenképen jegyeztek.

Bővebb felvilágosítással szívesen szolgálunk.

ENGEL SÁMUEL

ékszerész, óra, arany- és ezüst-cikkek raktára

NAGYMIHÁLY., KOSSUTH LAJOS-UTCZA.

Feltűnést keltő olcsó árak mellett kaphatók:

arany- és ezüst zsebórák

ingá- és salon órák,

valódi ezüst gyertyatartók,

asztali készletek,

valódi Berendorfi china-ezüst

díszmű-árak,

gyémánt és brillians-tárgyak

óriási választékban.

Javítások gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Képekrettek nagy választékban*jutányos árak mellett.

Edelstein és Társa

FÉRFI-RUHA KÉSZÍTŐ
finom-posztó és gyaipjuáru-raktár Nagymihály.

Ajánlja magát mindennemű

polgári, katonai és papi

RUHÁK

elkészítésére, magyar, francia, angol és német divat szerint.

Nagy raktár hazai gyártmányu és valódi angol ruhaszövetekben.

Férfi-öltönyök mérték szerint valódi angol szövetből készítve 14 frttól feljebb.

Megrendelések a legrövidebb idő alatt pontosan eszközöltetnek.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a Réthy-féle pemetefű

cukorkánál.

Vásárlásnál azonban vigyázzunk jól és határozottan Réthy-félét kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van.

Egy doboz 60 filler.

Csak Réthy-félét fogadjunk el!

Kapható Nagymihályon Szöllősi Sándor és Tolvay Imre gyógyszerészeknél.

A Kassai Jelzálogbank r. t.

NAGYMIHÁLYI FIÓKJA.

Elfogad betéteket takarékkönyvecskére vagy folyószámlára a legelőnyösebb feltételek mellett.

Váltókat leszámítol és beszed, kamatozó és törlesztéses jelzálogkölcsönöket folyósít.

Vesz és elad értékpapírokat, arany és ezüst pénz nemeket, idegen bankjegyeket, szelvényeket díjtalanul bevált.

Előlegek nyújtása értékpapírokra.

Foglalkozik az életbiztosítással kapcsolatos takarékbetét üzlettel.

Átutalásokat bármely külföldi piacra is közvetít.

Tűz- és betörésmentes safe deposit.

OSZTÁLYSORSJEGYEK.

Sorsjegycsoportok alakítása.

Tőzsdei ügyletek és minden egyéb bankügylet gyors és előnyös lebonyolítása.